

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Motoros közlekedés.

— Adtál, Uram, esőt, nincs köszönet benne.

Mi is elmondhatjuk a fölsóhajtó gazdával:

— Adtál, uram, vasutat, nincs köszönet benne.

Értjük a börgönd-tapolcai vonalat.

Hej, mi sümegiek is mennyi reményt fűztünk ehhez a vasúthoz! Ringatóztunk a dús reménységben, minő pompás vasúti összeköttetésünk lesz az ország szívével, Budapesttel. Azt hittük, végeszakad az ukk-celldömölk-győri óriás kerülőnek, az ukki és a celldömölki órákig tartó kellemetlen, unalmas, pénz és idő pazarló várakozásnak: egyenes és gyors összeköttetésünk lesz Budapesttel.

Csalódtunk!

Most már jár a vonat, a Balaton zalai partja gazdagabb a vasúttal, mi pedig — szegényebbek vagyunk a dús reménységgel.

Vasúti közlekedésünk valamennyi mizériája megmaradt. Egyetlen egy előnyt szerzett az új vasút: még egy összeköttetést kaptunk Budapesttel, mert a délután 2 óra 40 perckor induló vonat csatlakozást nyert a celldömölkiről 5 órakor induló gyorsvonattal.

Tehát ez az egyetlen előny is a hosszú győri kerülőre szorit bennünket.

Ezeket a miréziákat csakis az szüntetné meg, hogyha a börgönd-tapolcai vonalat az állam tovább építtetné Ukkig, esetleg Celldömölkig, illetve ezt a vasutat is a börgönd-tapolcaihoz hasonlóvá alakíttatná s egységessé tenné. Azonban ha ez idővel meglesz is, hamarosan kilátás nincs rá.

A forgalmi bajok enyhítésére jó eszméje támadt Polgár József sümegi közjegyzőnek. Tapolcától Sümegig motoros közlekedést kíván, hogy ekként Tapolca megszűnjék ránc nézve szinte a világ vége lenni és gyors és folytonos csatlakozást nyerjünk a Tapolcán sűrűn közlekedő vonatokkal.

Ezt a kívánságot már kérvénybe is foglalták s Lukovich Gábor dr. most gyűjti az érdekeltség aláírásait a kérvényre.

Irják alá minél többen!

A kérvény így hangzik:

*Nagym. m. kir. keresk. miniszter úr,
Kegyelmes urunk,*

Örök emlékü marad Nagyméltóságod kormányzása idejéből a Balatonvidéki vasút létesítése. E vonalszakasz lehetővé tette, hogy megyénk az ország szívével direkt összeköttetésbe jött. Nagy érte hálnak. Igaz, hogy Zala megye közönsége a fenti nagy mű létrehozásához anyagi támogatással járult. Az ige testté lön, de a menetrend egyedül Sümeg nagyközsége

nek nehezíti meg az összeköttetést a fővárossal úgyannyira, hogy a várva várt új vasút csak részben elégítette ki a mi igényeinket úgy, hogy annak dacára, hogy a 208 kilométer hosszú Balatonvidéki vasút már a forgalomnak át van adva, mi sümegi utazó közönség kénytelen vagyunk az ország fővárosába az utat a 251 kilométer hosszú Ukk—Boba—Jánosháza—Celldömölk—Győri vonalon megtenni, amely vonalszakasz 51 kilométerrel hosszabb és majd még egyszer annyi költségbe és időbe kerül, mint az újonnan létesült vasúton való utazás. Tapolcáról a 1101. 1106. számú gyorsvonat reggel 4 óra 5 perckor indul és már 9 óra 55 perckor Budapesten van, tehát lehetővé teszi a nyári időszak alatt még az napon délután Budapestről 3 óra 50 perckor induló 1104—1117. számú gyorsvonattal este 9 óra 35 perckor Tapolcára visszajönni, mi pedig, kik alig 20 kilométer távolságra vagyunk Tapolcától, e könnyű közlekedéstől el vagyunk zárva. Ezen igen könnyen úgy és akként volna segítve, ha Nagyméltóságod kérelmünk jogosságát elismerve rendeleteileg a m. kir. államvasutak igazgatóságát utasítani kegyes volna, hogy egy motoros kocsit közlekedést Sümeg és Tapolca között rendezzen be, hogy így lehetővé tenné az állandó összeköttetést Sümeg—Tapolca—Budapest között és ugyanonnet vissza.

Midőn e sürgős kérelmünket megújítanánk, maradunk kérésünket Nagyméltóságod hazafias jó indulatába ajánlva kitünő tisztelettel

Sümege, 1909 július 19.

kész hívei:

Aláírások.

Az éhség.

A szép asszony felfutott a körüti ház lépcsőjén. Arca kicsattant a láz pirjától, kezében remegett a gyöngyház-fogantyújú csipkés ernyője, a tornyosra fésült, abronccsal összeszorított aranyszőke haja kiszabadult fehértoallas tavaszi kalapja alól, a láb begabalyodott a suhogó, fodros selyemszoknyába, szóval, a szép asszony izgatott volt.

Mire fölért a harmadik emeletre, úgy kifáradt és eltikkad a sietéstől, hogy a legfelső lépcsőfokon egy pillanatra meg kellett pihennie, hogy tovább mehessen. Keztyűs keze idegesen kereste meg a lépcsőházra nyíló szárnyas ajtó csengetyű-gombját és megnyomta. Az ajtó hirtelen kinyílt s a szép asszony valósággal nyakába esett a homályos előszobában álló magas feketehajú halavány férfinak:

— Te édes, te drága!

A halovány férfi, akinek arca mintha fehér márványba lett volna vésve, az asszony kezéből kivette azt a kis csomagot, amit az magával hozott, azután gyöngéden az asszony karjai alá dugta a karját és bevezette egy zöldsövegetű nehéz függönyökkel elszitelt szobába.

Mikor beléptek, az asszony föléleklelve dobta le fejről kalapját, az ezüstabroncsot az asztalra dobta, mitől tornyos haja aranycsikokban hullott le a vállára, a keztyűt degeszen huzta le és lázas kezével elsimi-

totta a férfi homlokáról a ráomló fényes fekete fürtöket:

— Milyen régóta nem láttalak! — sóhajtott a szép asszony. — De nekem ez egy örökkévalóság. Hát neked? — tette hozzá hirtelen kacéran.

A férfi felelet helyett karjába fogta az asszonyt és megcsókolta.

Bebújtak a nagy bődíván szögletébe és diskuráltak. Az asszony beszélt többet. Gyors lélekvételével, szinte mámorosan ejtette ki a szavakat, mintha boldogság volna minden egyes szó, amit ennek az imádkozt férfinak mondhat

— Hát referálok, édes. Semmitem történt tegnap óta. Délután kocsiztunk a Stefánia úton. Csak az uram nélkül, neki dolga volt. A gyerekek és a kisasszony voltak velem. Este az operában Anthes énekelt, odamentünk. Aztán semmi. Éjjel rólad álmodtam. Ma délelőtt a gyerekekkel foglalkoztam és elmentem hazulról azzal, hogy bevásárlók és cukorsüteményt viszek nekik. Igaz, édesem! Hova tetted azt a kis csomagot, amit magammal hoztam? Abban vannak a cukorsütemények. Hát látod drágám, olyan az egyik napom, mint a másik. Óh, beh unalmas! Örökkévalóság, örökkévalóság... Csak most, most vagyok boldog! Jaj beh boldog!

A szép asszony túlaradó érzésében átölelte a férfi nyakát és duruzsolt — pusmogott a fülébe:

Hanem a férfi szórakozott volt. Mialatt az asszony beszélt, az arcán földszínű árnyak

futottak át s a szeme csillogásán földes fény bujkált. Valami lázas, tapadó verejték ütötte ki a homlokát, a kezét, az egész testét. Az ujjai szinte egymáshoz ragadtak s a nyelve, a kiszikkadt nyelve érdesen tapadt oda a szájjapadlásához.

A férfi éhes volt, pokolian éhes. Két nap óta nem evett semmit. Azaz, hogy előző estén a Városligetben egy uccai tejárutól az utolsó hat fillérjeért egy pohár tejet vásárolt s ez volt két nap óta egyetlen tápláléka. Ugyanakkor látta a Városligetben a Stefánia úton végigkocsikázni Budapest legszebb asszonyát, a szeretőjét.

Ah, hogy szeretett volna fölkapni! Aki nek egy pillantásért annyi előkelő férfi eseng, akit annyian ünnepelnek és irigyelnek, az az asszony minden délelben az ő lábai elé omlik, átöleli a térdeit és szerelmi lázában alázatos, gügyögő szavakat dadog a fülébe. S ő éhes. Utálatosan, vadul, otrombán éhes.

A férfi szeretett volna ráütni az előtte térdelő asszonyra. Mert a szépséges asszony most is ott vonaglott előtte, örjögő szerelemben. Ah, rá kell ütnie erre a vergődő istenre, hadd érezzen ő is valami fájdalmat, valami rettenetes szenvedést!

Uralkodott magán. De a tekintete tétován szállt ide-oda, a teste már remegett az éhség lázában és siketítő élességgel csengett a fülébe az asszony egyik mondata:

— Abban a csomagban vannak a cukorsütemények...

A megye multja és jelene.

Ereky István dr. A magyar helyhatósági önkormányzati című munkájának bírálata.

A magyar államnak legsajátosabb intézménye a vármegye. Alkotmányunknak többi részében is találunk oly elveket, berendezéseket, melyek elütnek más államoknak alkotmányi elveit, berendezéseitől és másuttal nem találhatók. Mégis a vármegyék helye, működése közjogi rendünkben az, amelynek másuttal egyéb államokban hiába keressük.

Ennek ellenére vármegyéi intézményünknek minden irányban pontosan, tárgyilagosan megállapított mivoltát, őszinteséget, egész multjával és jelenével, vezérelveivel és részletes szabányaival eddigelé nem állapította meg tudományunk.

Történeteszeink, jogászaink, jogtörténeteszeink állandóan és bőven foglalkoznak vele, akadnak elég monografusa, régebben Kováchich M. Gy., Fejér György, újabban Palugyay L., Böttka T., Peszy Fr., Tagányi K. Az egyes megyék életét pedig külön becses leírások világítják meg.

A megyéről azonban, százados alakulásában s mai állásában, megoldandó feladataival, funkcióival, ezeknek szerveivel, területi és pénzügyi létfeltételeivel, egész életének jogi rendjével, a nemzet állami életébe beállítva, mint egységes intézményről, ebből az egész irodalomból nem nyerhetünk teljes képet.

Ereky István dr. vállalkozik e hiány megszüntetésére. Abból, amit a két első kötetben s a *Tanulmányok* cím alatt közölt harmadik kötetben kötetben élénk tár, alapos reményt nyújt, hogy fontos vállalkozása sikerüljön fog és a vármegyéi intézmény teljes jellemrajzában birtokába juttat.

Szerző, mint alapos, helyes ítéletű jogász, először az alkotandó magyar általános polgári törvénykönyv tervezetéről írt nagyobb tanulmányával, főként a magánjog művelői közt kellett figyelmet. E tanulmányában tanúsított általános jogászai készsége nagyban segíti mostani vállalkozásában, mely azonban másnemű szakismereteket is kíván. A vármegyének annyi közjogi vonatkozása van, oly sok közigazgatási és pénzügyi technikából áll, hosszas történelmi ismeretekkel és történelmi érzékkel itélheti meg, hogy aki egész jelentőségét földterítési akarja, minden irányban alapos tájékozottságának kell lenni. Ereky mind e tekintetben teljes készséggel fogott feladatahoz, jobban mondva, minden irányban beható tanulmányokat tett, hogy a munkájához szükséges e készséget annak megírása közben megszerezze. És nehogy elő-

És az asszony egyre dadogott, puszogott, duruzsolt a fölébe. Ő pedig nem hallott mindabból semmit, csak azt az egyetlen mondatot. A tekintete mindig odatévedt arra a kis asztalkára, amelyen a sütemény feküdt és az örültég környékezte.

Egyszerre felugrott. Ennek a rejtendő állapotnak végét kell szakítani. Már-már oda-szökött a kis asztalkához, a száját is kintá-totta, éhesen, mohón, de hirtelen megriadt s a csomag helyett az asszonyt kapta fel és sóváran, kegyetlenül beleharapott a szájába.

Az asszony ösztörtörve, alétlan, de boldogan ment el a férfitől. Mikor az ajtó bezáródott mögötte, a férfi oly gyöngének érezte magát az éhségtől, hogy vándorogva ment vissza a divánig. Már feült, valósággal leomlott a diványra, amikor a kis asztalkán megpillantotta a csomagot. Öröngyve ugrott fel. A cukorsütemény, a cukorsütemény!

Ebben a pillanatban az ajtón csöngetés hangzott. A férfi ijedten ugrott az ajtóhoz, de a rézrostélyos nyíláson át megismerte az asszonyt. Megtántorodott. Aztán bódultan nyitotta ki az ajtót s a csomagot a kezében szorongatva, az asszony lába elé hullott és jajgatva, nyöszörgöve, mint egy gyermek esdekelt.

— Oh, adja nekem, adja nekem. Éhes vagyok...

Pakots József.

szeretete különleges magyar intézményünk iránt elfoglultá tegye, az összehasonlító módj-szernek igen nagy teret engedett munkájában. A megyei intézmény egyes berendezéseinek, szabványainak méltatásánál gondosan összeveti azokat Anglia, Franciaország, Románia berendezéseivel. Ami pedig a hazai forrásokat illeti, azoknak minden nemét kiaknázza. A multa nézve főleg a Váradai Regestrum, az mellyel a megyének annyira vitás kezdeteit tisztázni törekszik. Jog- és köztörténeteszeink multunknak e páratlan becsű forrását a megyére nézve nem használták ki eléggé. Ereky oly hévvel veti magát a megye legősibb viszonyainak kiderítése érdekében e forrás kiaknázására, valamint történelmünk egyéb közzétett forrásaira, jog- és köztörténeti irodalmunkra, hogy munkája egyben a megye jogtörténetévé válik. Az egyes megyék monografiái *Corpus Juris*-nak az erdélyi *Compilata* és *Novellaris Articulus*-nak a megyére vonatkozó végzemenyei, az 1825-iki Regnicolis-bizottság munkálatai, az 1848-at megelőző század megyéjének viszonyait megvilágító irodalom egyaránt figyelme tárgyát képezik. Utóbbi tekintetben gondosan fölkeresi az 1870 ik megyei törvényjavaslat tárgyalásánál azok nyilatkozatait, akik az 1848 előtti megyében éltek, működtek, szóval azt a valóságban ismerték.

E különböző forrásai segítségével arra az eredményre jut, hogy az ősi megye központosított, királyi kormányzat alatt álló, szorosán hivatalnoki jellegű szervezet volt, minden önkormányzati elem vegyülete nélkül. A királyi megye hatóság a XIV. század óta száll át fokozatosan a megyei területen élő nemességre s nyer ezáltal önkormányzati jellegét.

Mit jelentenek Ereky történeti, beható, komoly vizsgálatai a megyének a mohácsi vész előtti idejére, a jogtörténeteszek fogják eldönteni. Az 1848-at megelőző, a XVIII. századdal kezdődő korszak rajzáról azonban elmondhatjuk, hogy a nemcsak helyes, de a mai megye megértésére az eddiginél nagyobb világot vet.

(Folyt. köv.)

Bűg a cséplőgép.

Már ahogy ebben a szomorú esztendőben beszélni lehet róla és ahol van mit csépleni: ott bűg a cséplőgép. Silány a búza szeme, silány a szalmája a gazda és mindannyiunk szomorúságára. Azonban nem ezt a siralmas képet akarjuk tovább festeni. Más az ami a mostani időben a következő aktuális megjegyzésre készlet.

Mióta hazánkban a mezőgazdasági munkásra valamennyire kötelezőleg életbe van léptetve a baleset biztosítás intézménye, azóta megdöbbenve látjuk, hogy a mezőgazdasági foglalkozás során is hány embert ér baleset, sőt halálos szerencsétlenség. Nincs ember, aki nem tudna, hogy például a mostani időben csépléskor hány halálos kiemelésű szerencsétlenség történt. Jóformán az etető és a gépszijak között ólálkodik a halál és a mi munkásaink még nincsenek annyira bele- nevelve az elővigyázatos cséplési dolgokba, hogy elkerülhetnék a rájuk néző veszedelmeket. Ebben a helyzetben a tulajdonos vagy a cséplőgép vállalkozóknak igen meg kell gondolniok azt, hogy a kuria elvi döntést hozott és megállapította a hátramaradt család kártérítési igényét, akinek feje a cséplési munkában elpusztult. Nagyon helyes, nagyon üdvös és nagyon előrelátó dolog lesz meggondolni, hogy a gazda vagy vállalkozó elviselhet-e olyan rettenetes obligót, amely vállaira sulyosodik? Nem kell-e már a munka első napján, amire az országos törvény alkalmat ad, kollektív biztosítással munkásaink balesetre való kártérítéséről gondoskodni?

A mult évi balesetekről való statisztika szerint 9000-en felüli a mezőgazdasági balesetek száma, ez azonban teljesnek nem mondható, mert hiszen ezt a számot a munkáspénztár vezette azokról, akiket orvosoltatott. De hát még ezenkívül hány baleset

lehetett, melynek áldozata a pénztárnak nem volt tagja. Mindezekből kitűnik, hogy egy áldott intézményről van szó, a gazdasági munkásegítő pénztárról, amelybe való önkéntes belépésre szólítjuk a falu népét, jegyzőjéitől kezdve a legkisebb emberig. Mert ennek a pénztárnak tagja lehet mindenki, aki, ha csak mellékesen is, mezőgazdasági dologgal foglalkozik. Annyira ki van terjesztve az intézmény áldásaiból való részesedhetés, hogy például akinek egy kaptár méhje vagy egy tojó tyukja van, az már a pénztárba beléphet. És pedig beléphet nyugdíjra.

Lássuk csak röviden, mit ad a pénztár nyugdíjas tagjainak.

1) Ha tíz évi tagság után munkaképességét bármely okból előreláthatólag mindenkorra oly mértékben elveszti, hogy a foglalkozás következtében felényit sem képes évenként megkeresni, mint amennyi egy helybeli (nő, férfi) gazdasági munkás vagy cseledévi átlagos keresménye, élete fogytáig, illetőleg munkaképeségének netáni visszanyeréséig tíz korona havi segélyt (nyugdíjat) kap; ha pedig a keresetképtelenség tíz éven belül állana be s a tag a tagsági díjakat nem akarja addig fizetni, amíg a segélyre való joga megnyílnék, a pénztár a befizetett tagsági díjakat az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával a tagnak kamat nélkül visszafizeti. 2) Ha meghal a tag és halálát nem baleset okozta, akkor családjának, ha legalább 10 évig volt tag 250 korona, ha legalább 15 évig volt tag 270 korona segélyt, vagy ha családjá nem maradt, temetésre 100 korona segélyt ad a pénztár; ha pedig a tag halála a belépéstől számított 5 éven belül következne be, a pénztár a befizetett tagsági díjakat az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával a hátramaradt családnak kamat nélkül visszafizeti. 3) Ha előbb még segélyt nem kapott, 65 éves korában a tag 100 koronát kap, ha azonban 65 éves korán túl munkaképtelenné válik, a havi 10 korona segélyt is megkapja, illetőleg ha baleset éri, a baleseti segélyeket s ha meghal, családjá a halál esetére szóló segélyt is megkapja. 4) a pénztár középponti igazgatósága különös méltánylást érdemlő esetekben háromszáz koronáig terjedhető rendkívüli segélyt adhat annak az első csoportbeli tagnak, akit tartós betegsége képtelenné tett arra, hogy valamely szabályszerű szerződéssel elvállalt munkáját teljesítse s emiatt magát és családját eltartani nem tudja. 5) Ha a tagot baleset éri, ingyen gyógyítják, ha a baleset miatt egy hétnél tovább munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, 60 napon belül pedig mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, tehát esetleg életfogytáig havonként 10 korona segélyt kap, ha a baleset következtében meghal, hátramaradt családjának egyszersmindenkorra 400 korona segélyt, ha családjá nem maradt, temetésére 100 korona segélyt ad a pénztár.

Ezt adja a pénztár évi 10 K 40 f járulékkért. De természetesen, hogy 1200 koronáig fel fokozható a nyugdíj, amikor a fizetni való tízszer annyi.

A mai aktuális alkalomból visszatérünk a cséplőgépénél alkalmazott munkások biztosítására és itt felhívjuk az érdekelt gazdák-zónságot, hogy a kollektív biztosítás oly minimális tételű és a biztosításnak elmulasztása oly szörnyű felelősséggel jár, hogy igen nagyfokú indolenciáról tesz tanuságot az, aki munkásainak sorsáról nem gondoskodik.

H I R E K.

— **Kitüntetett jogtudós.** Városunk szülötte, Ereky István dr. eperjesi jogakadémiai és egyetemi magántanár nemcsak a katedrán fejt ki üdvös munkásságot, hanem a szakirodalom terén is olyan műveket produkál, amelyek szakemberek kritikája szerint is eddigi jogi irodalmunkban hiányoztak s valóban szükségét pótolnak. A fiatal jogtudós ez a kiváló tevékenysége széles kö-

rökben kellett feltűnést és szerzett neki méltányt. Sáros vármegye főispánja a vármegye tiszteletbeli főjegyzőjévé nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Magyar helyhatósági önkormányzat (I. és II. kötet), Tanulmányok a vármegyei önkormányzat köréből és Tanulmányok a magyar áll. polg. törvénykönyvhöz című műveiből 100-100 példányt rendelt, összesen 3000 K értékben. Újabbban a miniszter 2000 K ösztöndíjat engedélyezett Ereké dr. nak, hogy ezen az 1909-1910-iki iskolai évben Angliában tanulmányt tegyen. Mi sümegiek is büszkék lehetünk a fiatal jogtudósra, akitől a hazai jogtudomány még nagyon értékes műveket nyer.

— **Eljegyzés.** Sieránd Kálmán, a sümegi püspöki gazdaság tisztje folyó hó 18-án tartotta eljegyzését Füzik Mancikával, néhai Füzik Gyula sümegi főszolgabíró leányával.

— **Áthelyezés.** Tantossy Sándor alezredes, a zalaegerszegi honvédszázr. osztály parancsnokát Kassára helyezték át, hol az odavaló huszárezred parancsnoka lesz.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Balás Mártont a zalaegerszegi első kereskedelmi iskolához rendes tanárnak nevezte ki a IX. fiz. osztályba.

— **Áthelyezés.** Draveczky Árpád türjei állomásfőnököket Sárvárra helyezték át.

— **Kinevezés.** Batthyány Pál gróf főispán Nagy Antal vármegyei irnokot a X. ik fizetési osztály I. fokozatába vármegyei iktatónak, Gondy István vármegyei s. könyvnyomdász vármegyei irnoknak s Rédey László vármegyei díjnokot s. könyvnyomdásznak nevezte ki.

— **Pályázat.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a sümegi állami reáliskolában egy magyar-német tanári székre pályázatot hirdet.

— **Meghívó.** A következő meghívót kaptuk: Van szerencsém a sümeg-csabrendek-devecseri vasúti bizottság t. tagjait f. hó 25-én vasárnap délután 3 órára Csabrendek közszékházába vasúti bizottsági gyűlésre meghívni. Csabrendeken, 1909 július hó 18-án. Barcza László, mint a csabrendeki v. bizottság elnöke.

— **Megyei kölcsön a balatoni vasútra.** Zala vármegye törvényhatóságának június 28-iki rendkívüli közgyűlése tárgyalta a balatonparti vasút segélyezésére felveendő kölcsön ügyét. A meggyűlés a beérkezett kölcsönajánlatokat drágának találta és döntés nem történt ez ügyben. Ugyanebben a tárgyban július 27-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze Batthyány főispán. A gyűlésnek nem lesz más tárgya, mint a balatoni vasút segélyezésére megszavazott összegnek kölcsön útján leendő felvétele. A megyének ugyánlázik sikerült olcsóbb ajánlatot beszereznie.

— **A keszthely-hévízi villamosvasút.** A budapesti Elektra villamos és erőtelepeket építő vállalat r. t. Keszthely város elüljáróságának ajánlatot adott be, mely szerint a Balatonfürdőtől Keszthelyen át Hévízig vágány nélküli felülvezetékkel villamosvasutat akar építeni. Erre kér 30 évre concessziót, hozzájárulást az érdekeltégtől, a Hévízfürdő bérlőjétől és Keszthely várostól 4000-4000 koronát évenként. Ellenben 5 év után a tiszta haszonból 10 százalékot fizet a városnak. 30 év leforgása után az egész vasút a város tulajdonába megy át teljesen díjmentesen. A villamos vasút a városi villamteleptől szerezne be a 30.000 K értékű áramot.

— **Könyörüljétek!** A 80-as évek elején tanított a sümegi reáliskolában Harsányi Ferenc mint helyettes tanár. Néhány év múlva elkerült Sümegről s tudomásunk szerint nagyon sok hányattatáson ment keresztül, míg végre igazán kétségbeesett helyzetbe jutott. Erről szólnak a következő megrendítő sorok, amelyeket a Magyarországi apróhirdetéséből közlünk:

Kitűnő

eredménnyel működő volt reáliskolai és főgimnáziumi helyettes tanár, aki egész

életében vallásos, erkölcsös, kötelessége teljesítésében mindig igen pontos és lelkiismeretes volt, több évig tartó időrendbeli igen súlyos betegségben szeme világa igen meggyöngyülve, állás nélkül maradt s egy árva fillér nyugdíjat sem kap s aki jelenleg is betegeskedik s önhibáján kívül a legkétségbeesettebb nyomorban van, ez uton kéri székesfehérvári, sümegi debreceni és selmecbányai egykori kedves tanítványait s a nemesszívú emberbarátokat, hogy kevés pénzbeli küldeményükkel mentesék meg az éhenhalástól. Harsányi Ferenc volt helyettes tanár, Budapest, VII., Rottenbiller-ucca l. 15.

Ezelhez a szavakhoz nem kell kommentár. Akik a nyomorba jutott szerencsétlen emberen segíteni óhajtanak, küldjék adományukat a fentebbi címre. Egyébként lapunk szerkesztősége is szívesen közvetíti.

— **Halálozás.** Scheiber József volt népbanki főkönyvelő folyó hó 23-án pénteken este hirtelen elhunyt. Halála az egész városban nagy részvétet keltett. Temetése ma délután 3 órakor lesz.

— **Üstökös.** F. hó 23-án este fél 10 óra tájban jókora üstökös futott végig az égen. Egyszerre villámlás szerű világosság támadt az ég keleti oldalán s északról déli irányban futott az üstökös, mintegy 30 méternyi nek látszó hosszúságban, mikor már eltűnt is, mintegy fél percig tartó hosszú fényes sávot hagyva maga után. Látása után önkénytelenül eszünkbe jutott: — rossz időket élünk, rossz csillagok járnak.

— **A Csány-szoboralap** a Magyar Paizs jelentése szerint ez ideig 20988 K 64 fillér.

— **Vasút.** Alsólendva 40 ezer koronát szavazott meg a muraszombat-alsólendvai és a nagykanizsa-alsólendvai vasutakra.

— **Az ajkai bányaszerencsétlenek** segélyezésére összegyűlt 182.141 K 13 f.

— **Revolver a rendőröknek.** Lapunk múlt számában leirtuk a Csiszár rendőrt ért súlyos támadást. Erre a városbíró a rendőrszabályzat értelmében revolverrel látta el valamennyi rendőrünket. A revolvert folyó hó 19-én osztotta szét köztük. Jó lesz, ha a garázda legények nem kötnek bele a rendőrökbe.

— **Mikszáth Kálmán és a városok.** Mikszáth Kálmánhoz a közelgő jubileuma alkalmából több oldalról kérdést intéztek olvasói, hogy milyen ajándékkal lehetnek meg. Erre nézve a jeles költő úgy nyilatkozott, hogy annak örülne legjobban, ha egy-egy városból, ahol olvasói ebben a szándékban élnek, egy vagy két facsemetét küldenének falusi kertjébe, hogy ő azokat ott, az ország mapája szerint elhelyezve felnevelje, s mikor már hanyatló éveiben nem fog mesélni tudni többé a közönségnek, akkor — a fák árnyában sétálva, lombjaik susogásában mintegy a közönség meséljen akkor neki. Meg vagyunk győződve, hogy Mikszáth Kálmánnak ezt a kedves ideáját lelkes készséggel valószínűleg meg a városaink s egynek csemetéje sem fog hiányozni az ő falusi kertjéből.

— **A peronospora pusztítása.** A hazánkban jelentkezett peronospora bántalom ez évben való terjedésének oka egyrészt a betegség fejlődésére igen kedvező időjárásban (esőzés, kivált erős záporosok utáni melegebb, szélcsendes, borongós napok vagy napszakok páratelt levegője) másrészt pedig a permetezés és rézkénporozás elmulasztásában keresendő. A betegség fellépését, ha a permetezés és porozás a virágzás előtt végeztetett volna, elég korán, mint a védekezési útmutatás megszabja, akkor t. i. mikor a virágok még bimbóban voltak és a fűrtök mint tömörebb kupalakú képződmények még felfelé irányultak, a levelek pedig aránylag még gyérek s kicsinyek voltak és nem takarták el a fűrtöket. Ez az időszak illetve fejlődési állapot azonban most már elmúlt és a baj tovább terjedése csakis szorgalmas rézkénporozással akadályozható meg. A porozás azonban most már, mikor a lombzat sűrű és a növekedni kezdő bo-

gyókat legnagyobb részét levelek takarják, egyszerű módon nem végezhető elég sikerrel mert a kifúvott por nem juthat a fűrtökhöz az azokat elfűdő levelek miatt. Ez okból a porozás most már legcélszerűbben akként volna végzendő, hogy a porozó munkás előtt egy nagyobb gyerek egy villa alakú de hosszabb nyelű rúddal (hogy a villát kezelő gyerek a por felhőn kívül állhasson) a beporozandó tőke leveleit félrehajlitja s így a porozás közvetlenül a tőke azon részén történhetik, ahol a fűrtök el vannak helyezve. Nem szabad azonban elbizakodni, hogy a teljesített porozással eleget tettünk, még az esetben sem, ha a baj terjedése látszólag szünetelne, mert a betegség csirája ott lapang, a fűrtök és a fűrtök körül és a növekedő bogycákat nagy előszeretettel fertőzi meg. Ezért a porozást két hetenként ismételni kell, hogy a szépen fejlődő bogycák később — július végén vagy augusztus elején — a közben jelentkező fertőzések folytán lene száradjanak. Ha pedig közben az első lemosa a port, természetesen meg kell ismételni a porozást megint. Csakis az ismételt s figyelmes rézkénporozás által hártható el a fűrtök nagyobb pusztulása, de csak az esetben, ha a rézkénpor tényleg a fűrtökhöz illetve a bogycák közé is bejutott. Ne ijedjen meg a gazda, ha azt tapasztalja, hogy az első porozás után még mindig megbetegedő és kiszáradó bogycákat lát. Ez a jelenség nem azt mutatja, hogy a védekezésnek nem volt hatása, hanem azt, hogy az ilyen bogycák már a porozás előtt meg voltak fertőzve. A már fertőzött bogycákat meggyógyítani nem lehet, csakis a még érintetlenek védhetők meg porozás által. A porozást akkor is sikerrel lehet folytatni, ha az időjárás nedves, sőt legsikeresebb korán reggel, mikor a fűrtök még harmatosak, mert a rézkénpor a nedves bogycákra jobban tapad s védőhatását is jobban kifejtheti.

— **Több altiszt lesz a hadseregben.** A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy a tervezett új védtörvényben megvalósulásra kerülő rövidebb két évi tényleges katonai szolgálattal az eddiginél jóval több altisztigényel a végből, hogy a rövidebb két évi szolgálattal alatt intenzív kiképzésben legyen részesíthető. A törvényes kötelezettségen túl önként tovább szolgáló altiszteknek biztosítása a jelenlegi kisebb szükséglet mellett is nagy gondot okoz a katonai igazgatásnak, mennyivel inkább fog kelleni tehát módokról gondoskodni, hogy az ezentul sokkal nagyobb számban igényelt altisztek rendelkezésre álljanak. Az önkéntes jelentkezés előmozdítására az anyagi és társadalmi előnyök nyújtása s az a jövő kilátás szolgál, hogy az önként elvállalt katonai szolgálattal elsőbbségi igényt biztosít polgári közszolgálatok elnyerésére. Az anyagi előnyök közé sorolható az a biztos kilátás is, hogy a továbbszolgáló altisztek nemcsak a saját személyüket, de családtagjaikat ért sorscsapások, (balesetek, súlyos betegségek, műtétek, elhalálozások) esetében oly mérvű pénzbeli segélyezésre számíthatnak, amellyel a sorscsapások által okozott anyagi zavarokból kimenthetők. Ily célból létesült az 1906. évben a közös hadseregbeli s az 1907 évben a honvédtiszt segély-alap. A közelmúltból ismeretes az a társadalmi akció, melyet a honvédtiszt segély-alap megteremtése érdekében Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter megindított s amely mindjárt akkor több, mint 160000 korona adománynak gyűjtését eredményezte.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Kollegiumának jogakadémiáján az 1909-1910. tanév I. ső felére a beiratások 1909 szeptember 1-től 12-ig eszközlendők; az előadások szeptember 16-án kezdődnek. Utólagos felvételnek szeptember 13-15 napjain dékani-, azután pedig tandíjkari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntes, akik tényleges katonai szolgálattaluk f. évi szept. hó végén fejezik be, október 1-8 napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szept. 1-től 15-ig terjed. A félévi tandíj 50 K. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollegium kebelében fennálló,

4
újonnan épített s kényelmesen felszerelt táp-intézet kedvezményeiben: ebéd- és vacsoraért az első félévben szept. 1-től december végéig 60 korona, csak ebédért 34 K. fizetendő. A tanári kar egyik jeles tagja *E. Reky István dr.*

— **Új rend a vasuton.** Az utasokban eddig sokszor felforrt az epe, midőn sok utas lévén, egy-egy vonaton három négy fülkét is lezárt a kalauz, mert abban egy ellenőr ur fog utazni, vagy már benne is aludt. Hiába volt minden kérés, rimánkodás, fenyegetés, káromkodás, a kalauz ki nem nyitotta a fülkét, mert ráparancsoltak, hogy ez a fülke nem az utasoknak való, hanem szolgálati fülke. S a legtöbbször az egész utvonalon üresen volt lezárva. Most az államvasutak elnökgazgatósága szigorú rendelkezéssel megtiltotta a vonatokon bármely fülkének lezárását, melyre az utasok igényt tartanak. A fülke lezárásáért bejelentett panaszokat a legkíméletlenebbül fogják elintézni.

— **A hazai ipari beszerzési források** fizete második bővített kiadásban jelent meg. E hivatalos cimtár első sorban az állami és törvényhatósági hivatalok közti díj-talan szétosztás céljából készült ugyan, de korlátozott számú példányban a közönség részére is utánnomtatott. Azonban lépten nyomon tapasztalható, hogy a közönség cimtár létezéséről és arról, hogy az hol szerezhető meg, nincsen kellőképp tájékozva. A Kereskedelmi Múzeum szükségesnek tartja az érdeklődők figyelmét felhívni arra, hogy a közönség részére szánt szóban levő cimtár kizárólag a Hazai ipari beszerzési források kiadóhivatalánál (Budapest, V., Akadémia-ucca 3.) szerezhető meg 2 koronáért. Ez összeg beküldése esetén a cimtár az érdeklődőknek azonnal megküldetik.

— **Ménlovak eladása.** A m. kir. földmivélségi miniszter felhívja a tenyésztőket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladott koru ménlő van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménlő mely vármegyében áll, továbbá az eladási árt is legelőbb ez évi augusztus hó 10-ig a földmivélségi minisztériumnak jelentsék be. Az eladandó ménlőket a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakóhelyéhez képest, úgy mint a múlt évben, ismét egyes központokon fogják bizottságilag megvizsgálni s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásárolni és átvenni. A megvásárolt ménlő vételárát annál az adóhivatalnál fogják kiűzetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelöl.

— **Halálos kocsirakapaszkodás.** Keszthelyről írja tudósítónk: A napokban Hévízről Keszthelyre jött kocsin Berger Károly a gazdasági akadémia intézője. Az intéző fogata az uton egy parasztszekérrel találkozott, melyre három parasztgyerek kapaszkodott fel. A szekéren ülők a pajkos gyermekeket úgy akarták, a szekér végéről eltávolítani, hogy kalapjaikat lekapták a gyerekek fejéről és az utra dobálták. Éppen abban a pillanatban érkezett oda Berger fogata, midőn az egyik gyerek kalapjéért leugrott a szekérről, még pedig egyenesen az intéző lovai elé. A fiu már elkapta kalapját, de a megadult lovak elől menekülni nem tudott, s azok keresztül gázoltak rajta, és a kocsinak két kereke is keresztül ment a fiu nyakán és mellén. Az elgázolás után a fiu még feltudott ugrani az uton fektéből és mintegy 25 lépésnyire elszaladt, de ekkor összeesett és orrán száján ömlött a vér. A fogat azonnal orvosért vágatott, de mire az orvosi segély megérkezett, a gyermek, — ki saját pajkosságának lett az áldozata, már meghalt.

— **A nő származása.** Az indus legenda a nő teremtését a következőképp mondja el: Midőn Parabrahma — a hindus legendában így nevezik a világ teremtőjét — a nőt akarta teremteni, észrevette, hogy már nincs anyaga. A férfi teremtésére már mind elhasználta, ami volt. Hosszas töprengés után a következőképp döntött: Vett a hold kerekességéből, a kigyó hajlékonyságából, a fűszál reszketéséből, a virág bársonyos légységá-

ból, a toll könnyűségéből, a galamb szelid tekintetéből, a tova vonuló felhők könnyeből, a szél állhatalanságából, a nyul félénkségéből, a páva hiúságából, a gyémánt keménységéből, a méz édességéből, a tigris kegyetlenségéből, a parázs tüzből, a hó hidegségéből, a papagály fecsegéséből, gerlemadár turbékolásából, a macska hízlekedéséből és ravaszságából. Ezt a sokféle anyagot Parabrahma összekeverte, alakot formált belőle, elnevezte nőnek és a férfi élet-társául rendelte. Alig egy hét után megjelent a férfi a teremtő előtt és így szólt:

— Ó uram! Ez a rettenetes teremtés, a kit mellém adtál, megrontja életemet. Örökké fecseg és egy pillanatom sem szabad. Mindig szolgálatára kell állanom. Örökké tele van panasszal és nincs nap, hogy valami baja ne legyen. Kérve kérek, szabadíts meg tőle, mert nem tudok vele élni.

Parabrahma mit tehetett mást, visszavette a nőt. Egy hét múlva azonban ismét megjelent a férfi a teremtő előtt.

— Óh uram, teremtőm. — így szólt — mióta ez a teremtés nincs mellettem, olyan elhagyottnak érzem magam. Életem unalmas, kietlen. Most már emlékszem reá, hogy volt élettársam mellettem nemcsak panaszkodott és betegeskedett, de kedves hangon énekelt és engem ölelt és csókolt is. Nagyon kérek add őt vissza nekem.

A teremtő megsajnálta a férfit és vissza adta neki a nőt. Amde alig mult el néhány nap, a férfi ismét felkereste a teremtőt és kérte, hogy a nőt vegye vissza, mert avval nem tud kijönni. A teremtő már haragra lobbant és így kiáltott fel:

— Hátatlan! Takarodj előlem! Azt mondd, hogy nem tudsz a nővel élni? Én meg azt rendezem, hogy ne tudj nélküle élni. Ám lásd, hogy bírsz vele megélni.

— **Az őrnagy és a kapitány.** Gyakorlat idején történt. Egy őrnagy meg egy kapitány, akik elválhatlan jó barátok voltak, egy szobába jutottak. Oly kevés uri szállás volt a faluban, hogy egy helyre több tisztet is el kellett helyezni. Egy napon a századosnak nagyon korán kellett felkelnie. Meghagyta a szolgájának előtte való estén:

— Holnap hajnali 3 órakor óvatosan, lassan felköltözz engem. Az őrnagy urat nem költöld fel, csak engem és vigyázz, hogy ő fel ne ébredjen, mert akkor pofont kapsz.

Igenis. A szolga pontos időben óvatosan föl is költötte a kapitányt, az őrnagy nem ébredt föl. A százados álmosan föltápáskodott és nehogy az őrnagyot felköltse, hát sötétben öltözött fel. — Persze így nem vette észre, hogy nem a saját ruháját, hanem az őrnagy uniformisát vette fel. Ugyanis mindkettőjük ruhája egymás mellett feküdt két széken. Amikor már teljesen felöltözött az álmos kapitány, gyulát gyújtott, hogy annak világa mellett vessen egy pillantást a tükörbe, vajjon nem hiányzik-e róla valami, akkor hirtelen megpillantotta magán az őrnagy egyenruháját. Nagyot ásított, azután a dühtől toporzékolva mormogta:

— Az a gazember pucer! Hát még is csak az őrnagyot költötte fel.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

— **Eladó.** Két darab tájkép, széles plüs rámban 1 m. hosszú, 80 cm. széles, 2 darab szentkép a tent említt módon. Cim a kiadóhivatalban.

— **Eladó hordók.** Néhány darab nagyobb vasbronzos hordó eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-ucca.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BOHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos u.
CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak. Gazdasági gépek Kiszalud-Szállóval szemben.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és li-körgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész. Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos ucca, Epstein ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és bútorsztalos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kiszalud-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKÁLAK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-bárány-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Dr. Hegedüs József fogorvos,

Iszlai tanár volt asszisztense és Kovács János, a budapesti fogászati klinika volt fogtechnikusa rövid idejű tartózkodásra Budapestről Sümegre érkeztek a Kisfaludy szállodában

FOGORVOSI

rendelést tartanak.
Eszközölnék fog- és foggyökér eltávolítást cocain befecskendezéssel teljesen fájdalom nélkül. Végeznek fogtöméseket arannyal, ezüsttel, platínával, cementtel stb. Készítenek műfogakat (amerikai módszer szerint) a legjobb kivitelben, aranyba és kausukba, aranykoronákat, aranyhidakat és minden a műfogászat keretébe tartozó munkákat a legmérsékeltőbb árak mellett. Orvosi tanácsot adnak a száj és fogak min-mindennemű betegségeire.

Rendelés egész nap.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kéjjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyugyógyosztár által Majna-Frankfurt.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátlatlan

kátrányos fedőlemezt.

kátrányos pépszalagot és

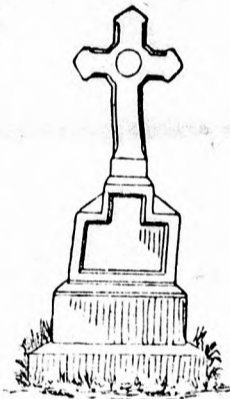
kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árulit

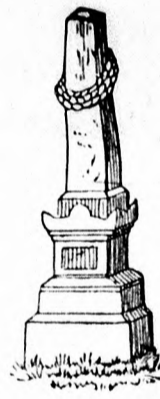
Würzburger Jakob, Sümeg

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb-e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Egy jeles képzettségű szaksegédet hozatván,

fogorvosi műtermemben

mindenféle rágásra és beszédre alkalmas kausuk lemezű és lemez nélküli műdarabokat, arany koronákat, csapos fogakat, hidmunkákat a megrendelés napján elkészíték.

VIDÉKIEK MEGVÁRHATJÁK.

Hibás állású és tört darabokat 2 óra alatt kijavítok.

Öntött arany. égetett (nem utanzott) porcellán, platina, cement fogtömés.

Érzéstelenített fog- és gyökérhúzás!

Mérsékelt ár, több évi jótállás. Rendelés d. e. 8-tól d. u. 6-ig.

Dr. Kóródi Simon fogorvos,
Pápa, Jókai Mór-utca, 16-ik szám. I. emelet (Blum-féle ház.)

Mindennemű
nyomtatványokat

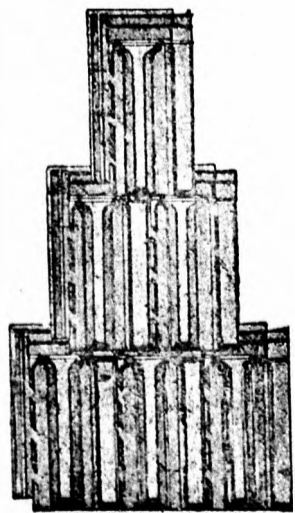
jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű
könyvkötőmunkák

elfogadtatnak

Bohn kikindai cserepe.

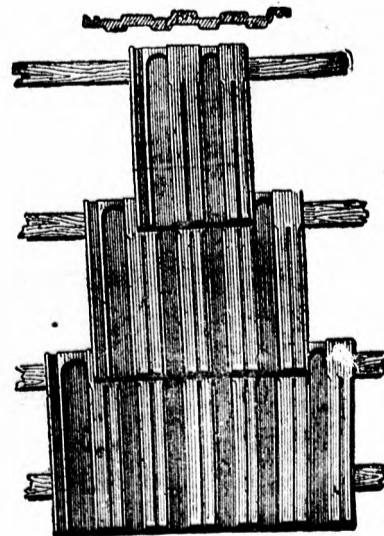
Saját érdekében
csak **BOHN**-féle

nagykikindai és zsombolyai cserepet fogadjon el
és utasítson vissza más silány minőségű csere-
pet, mert

csak a **BOHN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

Bohn-cserepgyár Zsombolya.

Bohn zsombolyai cserepe.